

و شناخت شهدای حزب... مجموعه‌ای کامل از لبنان‌شناسی و معرفی سبک زندگی در لبنان هم باشد. این جزئیات همان جزئیاتی بود که من در ۳۴ روز و در ضمن تعامل با عایده به آن رسیدم.

رضوی‌نیا درباره این‌که در فرآیند تهیه و تدوین کتاب مجبور به حذف یا سانسور مطلبی بوده یا نه، گفت: با سانسور ویژه‌ای مواجه نبودم فقط به دلایل امنیتی نام برخی افراد یا مکان‌ها را تغییر دادم.

عایده یک سبک زندگی است

او در پاسخ به این‌که چرا این مادر شهید را انتخاب کرده است، اظهار کرد: فکرمی‌کنم این نظر و کرامت خود شهید بود. مدتی بود عایده از کم‌توجهی به شهیدش در لبنان گلایه داشت، به همین دلیل پیشنهاد سخنرانی در روز ملی شهید در لبنان را رد کرده بود. همان شب علی به خوابش می‌آید و می‌گوید: به زودی یک نفر از ایران کتاب من را می‌نویسد. در ابتدای کتاب هم از کرامات شهید گفته‌ام و خودم نیز بارها در حین نگارش کتاب عطر وجودی او را حس کردم.

در ادامه نویسنده کتاب عایده بیان کرد: به نظر من عایده یک سبک زندگی است؛ سبک زندگی نماینده حزب... کسی که از کودکی مسیر خانواده‌اش را نمی‌پسندد و راهش را تغییر می‌دهد. عایده نماینده مام وطن است. عایده لبنان است که سرگذشت لبنان را در سرگذشت او می‌بینیم. راوی در جایی از کتاب می‌گوید من عاشق چیزهایی هستم که به زمین تعلق دارد. این جمله ممکن است به ظاهر ساده باشد اما پشت آن معنای عمیقی وجود دارد. این زمین به معنای وطن و خاک است. این تعبیر برای مجاهدانی که در راه نجات سرزمین‌شان می‌جنگند، ملموس‌تر است.

ارتباط مؤثر بین نویسنده و راوی، سرنوشت کتاب را تغییر داد

سپس محمد قاسمی‌پور، منتقد و مدرس ادبیات شفاهی پیرامون ادبیات شفاهی و کارکرد آن گفت: با توجه به شناختی که از رضوی‌نیا دارم، می‌دانم که خیلی زود به حیطه ادبیات شفاهی پا گذاشته. چون در دهه گذشته زمینه کاری او رمان و داستان بوده و بعداً به ثبت و ضبط خاطرات شفاهی علاقه‌مند شد. قاسمی‌پور ادامه داد: یکی از اصول نگارش خاطرات شفاهی ایجاد ارتباط مؤثر بین راوی و مصاحبه‌کننده است. من در ملاقاتی که با عایده داشتم، متوجه شدم که این ارتباط مؤثر بین او و رضوی‌نیا شکل گرفته است. با توجه به این‌که هم راوی خانم بود و هم مصاحبه‌کننده، زبان دانی مصاحبه‌کننده باب همدلی را بیشتر فراهم کرد؛ ضمن این‌که از لحاظ دیدگاه‌ها و باورهای اندیشگران نویسنده و راوی فضای نزدیکی به هم دارند. زیارت‌های مشترک، عبادت‌های مشترک و صحبت‌های مشترک، مسافت جغرافیایی و تفاوت فرهنگی را بین نویسنده و راوی کاملاً از بین برده است. همین انس و نزدیکی صاحب‌خاطر به نویسنده، سرنوشت کتاب را تغییر داده است.

حزب... قطعاً پیروز خواهد شد

در این نشست، رضوی‌نیا با برقراری تماس تصویری با عایده سرور امکان گفت و گوی او با حضار را فراهم کرد.

عایده در ابتدای صحبت‌هایش با قدردانی از برگزاری این نشست و توجه به شهدای لبنان گفت: من از حضور شما در این جلسه سپاسگزارم. شما کسانی هستید که با قلم‌تان راه مقاومت را ادامه می‌دهید و این جلسه هم در راستای همین کار است. مناطق جنوبی لبنان به صورت دائم بمباران و خانه‌ها با خاک یکسان می‌شود و از آنها به جز سنگ و آجر چیزی باقی نمی‌ماند. اما مسأله ما سنگ و آجر نیست. ما به زودی خانه‌های جدیدی می‌سازیم حتی بهتر از قبلی‌ها. حزب... قطعاً پیروز خواهد شد و راه امام حسین (ع) را ادامه خواهیم داد.

در نشست نقد و بررسی «عایده» مطرح شد

شهید در عالم خواب از نگارش کتابش خبر داده بود

برای من خاص است. او راوی خوبی است که در کلام شجاع و از زیاده‌گویی پرهیز می‌کند و لب‌کلام را می‌گوید. این خصلت‌ها مرا در مسیر نوشتن بسیار کمک کرد.

او افزود: قرار بود سفر عایده به مشهد و گرفتن مصاحبه‌ها یک هفته طول بکشد. در این یک هفته او در هتل بود و من صبح‌ها برای گرفتن گفت‌وگوها پیش او می‌رفتم. بعد از گذشت یک هفته و پایان زمان حضور عایده در مشهد، بعد از بررسی گفت‌وگوها متوجه شدم مصاحبه‌ها کافی نیستند. با هم‌فکری راوی به این نتیجه رسیدیم که خیلی چیزها باید به کتاب اضافه شود و لازم است روی برخی مطالب تمرکز بیشتری شود. به همین دلیل من عایده را به خانم دعوت کردم و در طول ۳۴ روز گفت‌وگوها را ادامه دادیم. او در این مدت سه بار بلیت گرفت و لغو کرد، چون فکر می‌کردیم که گفت‌وگوها تمام می‌شود اما این اتفاق نمی‌افتاد. ترجمه اولیه را به محمدجواد مهدی‌زاده سپردم اما ترجمه مصاحبه‌های تکمیلی را خودم انجام دادم. ترجمه و تنظیم گفت‌وگوهای تکمیلی بسیار زمان‌بر بود و حاصل ساعت‌ها گفت‌وگو و من و عایده بود.

به دلایل امنیتی نام برخی افراد را تغییر دادم

نویسنده اثر افزود: خیلی علاقه‌مند بودم که کتاب علاوه بر معرفی

نشست نقد و بررسی کتاب «عایده» کاری از نشر سوره مهر با حضور جمعی از اهالی کتاب در کافه سمیه حوزه هنری برگزار شد. در این نشست که با اجرا و کارشناسی میثم رشیدی مهرآبادی برگزار شد، محبوبه سادات رضوی‌نیا (نویسنده) و محمد قاسمی‌پور (منتقد و مدرس ادبیات شفاهی) نیز حضور داشتند.

راه هزار ساله را یک شبه طی کرد

رضوی‌نیا در ابتدای صحبت‌هایش با اشاره به این موضوع که سعی کرده مقدمه‌ای جامع و کامل برای عایده بنویسد، گفت: کتاب مسیر پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشت. زمانی که پیشنهاد نگارش کتاب به من رسید، مهم‌ترین چالش من در اولین برخورد با این موضوع این بود که یک شهید ۱۷ ساله چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد که من بتوانم درباره زندگی‌اش یک کتاب بنویسم. وقتی به لبنان رفتم و با مادر شهید صحبت کردم، این چالش تبدیل به یک آشنایی جامع شد و متوجه شدم عقبه‌ای که شهید علی اسماعیل دارد به خاطر مادر اوست. خاص بودن و کراماتی که علی در ۱۷ سالگی به آن رسیده بود در واقع راه هزار ساله‌ای بود که او یک شبه طی کرد.

راوی کتاب در کلام، شجاع است

رضوی‌نیا در خصوص راوی کتاب، عایده سرور، بیان کرد: عایده

نگاه جامع به زندگی

محمد قاسمی‌پور: جهان‌نگری راوی لبنانی با جهانگری ما ایرانی‌ها متفاوت است. در این کتاب ویژگی‌های فرهنگی لبنان را هم درک کردیم. در فرهنگ لبنان به واسطه سال‌ها سیطره اروپا به ویژه فرانسه نوعی صراحت و بی‌تعارفی وجود دارد که در فرهنگ ما وجود ندارد. در جایی از کتاب راوی بی‌پرده بیان می‌کند که مادرش حجاب نداشته و با داشتن حجاب هم مخالف بوده مادر عین حال او از عشقش به پدر و مادرش نیز صحبت می‌کند که این عشق و احترام در آموزه‌های دینی ما وجود دارد. یکی دیگر از ویژگی‌های کتاب، نگاه جامعی است که به زندگی دارد. مثلاً در جایی عایده می‌گوید که به پیتزا علاقه‌مند است و از بیان آن باکی ندارد یا در جایی می‌گوید در زمان بلوغ علی به دلیل تغییر خلقیاتش، از او فاصله گرفته بود.

هم شخصیت درونی و هم دنیای ذهنی عایده و هم شخصیت بیرونی، رفتارها و عملکرد

